

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FORETAK: Helse Vest RHF

DATO: 03.03.2021
SAKSBEHANDLER: Ivar Eriksen
SAKA GJELD: **Evaluering anskaffelse ambulanseflytjenester**

ARKIVSAK: 2020/844
STYRESAK: **024/21**

STYREMØTE: **24.03. 2021**

FORSLAG TIL VEDTAK

Styret tar rapport fra evaluering av anskaffelse av ambulanseflytjenester til etterretning og ber om at rapporten oversendes Helse- og omsorgsdepartementet.

Saka er felles for alle 4 helseregionar og er difor ikkje på nynorsk.

Oppsummering

Under ledelse av Helse Vest RHF er det gjennomført en evaluering av prosessen med anskaffelse av ambulanselytjenester. Det er utarbeidet en rapport som viser at det er gjennomført en grundig anskaffelsesprosess. Rapporten inneholder flere læringspunkter til framtidige anskaffelser.

Fakta

De regionale helseforetakene ble i foretaksmøtet 14. januar 2020 gitt følgende oppdrag:

«Foretaksmøtet ba om at de regionale helseforetakene sørger for at det blir gjennomført en evaluering av prosessen med anskaffelse av ambulansely, herunder at det blir gjort en vurdering av i hvilken grad problemene i tjenesten siden våren 2018 kan knyttes til denne. Frist for oppdraget settes til 15. september 2020.»

De administrerende direktørene i de regionale helseforetakene valgte å gi Helse Vest RHF ansvaret for å gjennomføre evalueringsoppdraget på vegne av RHF-ene, og det ble gitt følgende mandat for arbeidet:

«Anskaffelsesprosjektet ble gjennomført i fire sentrale faser, hhv. strategifasen, oppstartsfasen, konkurransedokumentfasen og gjennomføringsfasen. Evalueringen vil omfatte samtlige av de angitte fasene i anskaffelsen.

Evalueringen vil ikke omfatte vurderinger knyttet til hvorvidt anskaffelsesregelverket er fulgt i anskaffelsesprosessen.

Når det gjelder vurderingen av «i hvilken grad problemene i tjenesten siden våren 2018 kan knyttes til denne [anskaffelsesprosessen]» så skal denne begrenses til hvorvidt anskaffelsesprosessen som sådan kan knyttes til problemene i tjenesten. Det er i denne forbindelse ikke relevant hva utfallet av prosessen ble (leverandørbytte).»

Helse Vest RHF har underveis i evalueringsoppdraget fått innvilget utsettelse av frist for gjennomføring av oppdraget til 28. februar 2021.

De administrerende direktørene i de regionale helseforetakene har sluttet seg til evalueringsrapporten, og rapporten legges fra for styrene i de regionale helseforetakene i likelydende styresak.

Kommentarer

Evalueringsprosessen

Helse Vest RHF oppnevnte i forbindelse med evalueringsoppdraget en intern prosjektgruppe. I tillegg ble Deloitte engasjert for bistå i gjennomføringen av evalueringsoppdraget. Evalueringen av anskaffelsesprosessen er basert på data samlet inn gjennom intervjuer og dokumentanalyse.

Luftambulansetjenesten HF er forelagt rapportutkast for å sikre at rapporten ikke gjengir tredjepartsinformasjon som må anses taushetsbelagt.

RHF-ene ble videre gitt mulighet til å komme med skriftlige innspill til rapportutkastet. De mottatte innspillene inngår i et samlet vedlegg til rapporten. Som det fremgår der er enkelte av innspillene til vurderingstema som ønskes belyst ansett for å gå utover mandatet som foreliggende evalueringsoppdrag har hatt.

Evalueringsprosjektet har hatt en styringsgruppe bestående av eierdirektørene fra de regionale helseforetakene, samt tre representanter fra KTV/KHVO. Eierdirektør i Helse Vest RHF har vært leder for styringsgruppen.

Resultat fra undersøkelsen

Evalueringen omfatter anskaffelsens strategi-, oppstart-, konkurransedokument- og gjennomføringsfase. Etterlevelse av rettsregler som regulerer offentlige anskaffelser er ikke vurdert.

Undersøkelsen viser at LAT gjennomførte en grundig anskaffelsesprosess. Anskaffelsen fulgte en metodikk som har vært benyttet tidligere i sammenlignbare anskaffelser og det ble utarbeidet en detaljert tidsplan for anskaffelsesprosessen samt prosjektplan som angir konkrete mål og suksesskriterier for anskaffelsesprosjektet. Anskaffelsesprosjektet er gjennomført i samsvar med disse planene og den anskaffelsesstrategi som ble vedtatt for anskaffelsen. Det ble etablert en prosjektgruppe og en styringsgruppe for anskaffelsen. Anskaffelsesprosjektet ble i all hovedsak tilført tilstrekkelige ressurser, og det er ikke indikasjoner på at manglende kapasitet eller kompetanse har hatt vesentlig negativ effekt på kvaliteten av konkurransegjennomføringen. Anskaffelsesprosessen er godt dokumentert og det er transparens når det gjelder vesentlige beslutninger som er fattet i løpet av anskaffelsen.

Læringspunkter fra evalueringen

Oppsummert angir rapporten følgende hovedpunkter for læring i forbindelse med evalueringen, for oppfølging av aktører med ansvar i forbindelse med kommende anskaffelser av luftambulansetjenester:

- Utfordringer og muligheter forbundet med konkurranseutsetting av luftambulansetjenester må utredes i god tid før neste anskaffelse skal skje.
- Alle aktørers roller og ansvar må tydeliggjøres i planleggingen av anskaffelsesprosessen. Dette gjelder også eiere og styret for Luftambulansetjenesten HF. Rollen som styringsgruppe bør holdes adskilt fra styrets ansvar. Styringsgruppe for anskaffelsen bør settes sammen basert på kompetansekriterier.
- Tidsplan for anskaffelsesprosessen må fastlegges så tidlig som mulig. Det må sikres nødvendig tid for forankring av anskaffelsesstrategi og kvalitetssikring og slutføring av kravspesifikasjon.
- Strategiske valg og konsekvenser av kravspesifikasjon skal belyses og kvalitetssikres kostnadsmessig.
- Anskaffelsens kompleksitet må reflekteres i helhetlige risikovurderinger gjennom alle faser, fra strategiutforming til implementering av ny leverandør. Risikovurderinger forankres i styringsgruppen og forelegges styret for luftambulansetjenesten HF og eierne.
- Følgene av valg med hensyn til om det skal legges til grunn virksomhetsoverdragelse eller ikke i forbindelse med anskaffelsen må utredes grundig i en risikokontekst i strategifasen av anskaffelsen. Herunder må risiko for å miste verdifull og kritisk kompetanse og erfaring vurderes særskilt.
- Alle juridiske vurderinger skal dokumenteres skriftlig.
- Kontraktsutforming må søke å forbygge at operatører ved et skifte ikke kommer i en situasjon hvor utenforliggende forhold vanskeliggjør kontraktsoppfyllelse for partene.
- Anskaffelsesdokumentene (kontrakten) må underbygge forutsetningen om samarbeid mellom avtroppende og påtroppende leverandør. Det må videre legges vekt på incitament og/eller sanksjonsmuligheter for avtroppende og ny leverandør ved overføring av oppgaver, spesielt for samfunnskritiske funksjoner, herunder opplæring/overgang av personell.
- Ved operatørbytte må det legges til rette for gradvis utfasing/innfasing av ny operatør gjennom en lenger periode.
- Flere leverandører av tjenestene ville kunne virke risikoreduserende. Den vedtatte base- og flystruktur bør vurderes slik at tilbud kan inngis for en tjeneste med flere leverandører.

Tre konserntillitsvalgte har deltatt i styringsgruppen. Disse har særskilt påpekt at medvirkning ikke er nevnt og heller ikke tatt med som en risiko for å lykkes/ikke lykkes.

Vedlegg

1. Innspill fra regionale helseforetak med kommentarer
2. Rapport - Evaluering anskaffelsesprosess ambulanseflytjenester_rev etter 15.02.21

